

KROUPOVÁ, Kateřina a kol.: Slovník speciálněpedagogické terminologie (vybrané pojmy)

Praha: Grada, 2016, 328 s., ISBN 978-80-247-5264-8

V odbore špeciálna pedagogika nie je príliš častým javom, aby prakticky v priebehu jedného roka v jednej krajine vyšli hneď dva slovníky špeciálnej pedagogiky. Po dlhých rokoch vákua v tejto oblasti sa dve renomované české nakladateľstvá – Portál (2015) a Grada (2016) v predmetnej oblasti postarali o takéto vítané obohatenie slovníkovej literatúry. Kým Slovník speciální pedagogiky (M. Valenta a kol., Portál 2015) mal klasické abecedné triedenie hesiel (a samostatné pertraktovanie významných osobností špeciálnej pedagogiky ako prílohu), K. Kroupová s 9- členným kolektívom sa v práve recenzovanom slovníku rozhodli pre iné štruktúrovanie textu. Vyše 1000 hesiel slovníka najprv rozdelili do desiatich kapitol (zhruba podľa odborov špeciálnej pedagogiky) a v rámci nich potom prezentovali terminologické vymedzenie jednotlivých súvzťažných pojmov. „Meta-orientáciu“ potom čitateľovi poskytuje abecedný zoznam hesiel (aj s udaním príslušných strán) na konci publikácie. Autori sa rozhodli pre (menej obvyklý) spôsob uvádzania použitých/citovaných zdrojov ich očíslovaním v texte a potom ich zoradením v tomto číselnom poradí v rámci jednotlivých zoznamoch použitej literatúry jednotlivých kapitol, čím sa nevyhli viacerým duplicitám v týchto zoznamoch.

Pokiaľ ide o proporcionalitu, dominujú tu heslá z oblasti základov špeciálnej pedagogiky (názov „obecná speciální“ pedagogika je oxymoron...), špeciálnej pedagogiky osôb so zrakovým postihnutím a mentálnym postihnutím. Najmenej priestoru v slovníku dostala terminológia z oblasti vývinových porúch učenia a z problematiky žiakov s nadaním. Väčšinu hesiel tvoria v podstate citáty zo súvzťažných zdrojov odbornej literatúry. Použitá literatúra pochádza prevažne z českej a slovenskej proveniencie, čo treba vzhľadom na proklamovaných adresátov slovníka pokladať za pozitívum (študenti majú možnosť dohľadať si primárny zdroj, z ktorého príslušné heslo vzišlo). Zainteresovaný čitateľ by privítal aj kapitolu venovanú viacnásobnému postihnutiu - táto problematika je v špeciálnej pedagogike prinajmenej taká dôležitá ako problematika žiakov s nadaním.

Hlavným zámerom autorského kolektívu bolo ponúknuť „predovšetkým pre študentov pedagogického a špeciálnopedagogického zamerania (stredných a vysokých škôl) študijnú pomôcku orientačného charakteru“, ktorá sa tak následne stane aj pomôckou pri pôsobení čitateľov v praxi. Možno konštatovať (ak súčasne vezmeme do úvahy trochu alibistický podtitul slovníka „vybrané pojmy“), že tento zámer sa autorom podarilo svojim slovníkom zhmotniť.

Katarína Vladová
Štátny pedagogický ústav
Bratislava